

Ελληνική Ένωση για την αξιοποίηση των ΤΠΕ-Ε (e-Δίκτυο-ΤΠΕ-Ε)

Α. Η εγκύκλιος για την ψηφιακή τάξη στην Α΄ Γυμνασίου

Στο υπ' αριθ. πρωτ.88310/Γ/22-07-2009 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, με θέμα: «Ψηφιακή τάξη», ανακοινώνεται ότι: «εισάγεται από το σχολικό έτος 2009-2010 στα Γυμνάσια όλης της χώρας η συστηματική διδασκαλία ενοτήτων του αναλυτικού προγράμματος σπουδών με τη χρήση νέων τεχνολογιών». Για το σκοπό αυτό μοιράστηκε σε όλους/ες τους μαθητές/τριες της Α΄ τάξης του Γυμνασίου, ένα κουπόνι με το οποίο πρέπει να αγοράσουν ένα Φορητό Υπολογιστή, ώστε, όπως αναφέρεται στο έγγραφο, «να διδάσκονται και με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή δυο (2) τουλάχιστον μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος από τα παρακάτω τέσσερα (4) που ορίστηκαν [Γεωγραφία, Ιστορία, Βιολογία/Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά], με βάση τα δεδομένα που προέκυψαν από πρόσφατη έρευνα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. στην εκπαιδευτική κοινότητα και σε ποσοστό μέχρι 30% του συνόλου της διδακτέας ύλης».

Η ενέργεια του ΥΠΕΠΘ να προχωρήσει τόσο βιαστικά στην κίνηση αυτή, χωρίς να έχει προηγηθεί καμιά συζήτηση με αρμόδιους φορείς και χωρίς να φαίνεται ότι υπάρχει ένα καλά οργανωμένο σχέδιο που θα φέρει θετικά αποτελέσματα και θα είναι αρωγός στην επίτευξη των στόχων της εκπαίδευσης, μας προβληματίζει και δημιουργεί εύλογο ερώτημα για τον απώτερο σκοπό που κρύβει μια τέτοια κίνηση σε αυτήν τη συγκεκριμένη στιγμή που γίνεται.

Σε κάθε περίπτωση η παροχή φορητού ηλεκτρονικού υπολογιστή σε μαθητές και μαθήτριες είναι μια σοβαρή ενέργεια με παιδαγωγικές συνέπειες. Για αυτό θα έπρεπε να είναι ξεκάθαρος και λεπτομερής τόσο ο σχεδιασμός της δράσης όσο και οι αρχές με βάση τις οποίες υλοποιείται. Επιπλέον από την εμπειρία άλλων χωρών που υιοθέτησαν παρόμοια μοντέλα χρήσης των φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών στην τάξη δεν φαίνεται να προκύπτουν ξεκάθαρα μαθησιακά οφέλη ενώ τονίζονται ιδιαίτερα τα ζητήματα συντήρησης και εποπτείας του τεχνολογικού εξοπλισμού και των αντίστοιχων υποδομών.

Β. Τα ερωτήματα για την παιδαγωγική αξιοποίηση των φορητών στην Α΄ Γυμνασίου

Από τα παραπάνω προκύπτουν πάρα πολλά ερωτήματα μεταξύ των οποίων τα πιο σημαντικά είναι τα ακόλουθα:

- Ποια είναι η πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε το ΥΠΕΠΘ και σε ποια συγκεκριμένα δεδομένα βασίστηκε τελικά ώστε να προχωρήσει στην εξαγγελία της «Ψηφιακής τάξης»;
- Γιατί επιλέχθηκε η Α΄ τάξη Γυμνασίου για την πρώτη πειραματική εφαρμογή του προγράμματος της ψηφιακής τάξης;
- Έχει προηγηθεί μελέτη σκοπιμότητας και τεκμηρίωσης της ένταξης των ΤΠΕ-Ε διαμέσου των φορητών υπολογιστών που να λαμβάνει υπόψη τις τις εμπειρίες άλλων χωρών από την υιοθέτηση του μοντέλου «φορητός υπολογιστής ανά μαθητή»; Έχει κάποια σχέση αυτό το έργο με τη «Δημόσια Διαβούλευση» που έγινε πριν από δύο χρόνια;
- Έχει προηγηθεί ή πρόκειται να πραγματοποιηθεί πιλοτική εφαρμογή σε σχολεία, ώστε να αξιολογηθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα και να καταγραφούν τυχόν προβλήματα; Θα ανακοινωθεί κάτι τέτοιο και θα δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα μέσω διαδικτύου, τουλάχιστον;

- Πόσοι/ες εκπαιδευτικοί της αντίστοιχης προς τα ανωτέρω μαθήματα ειδικότητας, ακόμα κι αν κατέχουν την πιστοποίηση του προγράμματος επιμόρφωσης Β΄ Επιπέδου εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην Εκπαίδευση, έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες να διαχειριστούν μια τάξη όπου κάθε μαθητής/τρια θα έχει τον φορητό ΗΥ του;
- Υπάρχει πρόβλεψη και ποια για την παιδαγωγική υποστήριξη των διδασκόντων για διδασκαλίες με τη χρήση των ΤΠΕ;
- Τι ενέργειες έχουν γίνει για να μετατραπούν κατάλληλα οι παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας και να «υποστηρίξουν» τους υπολογιστές των μαθητών/τριών;
- Υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές για την χρήση των φορητών υπολογιστών στην αίθουσα; (το υπάρχον σχολικό δίκτυο πόσο μπορεί να υποστηρίξει τη γρήγορη πρόσβαση ή ίσως την πρόσβαση όλων των μαθητών/τριών στο διαδίκτυο;)
- Πώς θα αντιμετωπιστούν τα τεχνικά προβλήματα (βλάβες, τροφοδοσία, ιοί, πρόσβαση στο διαδίκτυο κλπ.) και έχουν προβλεφθεί τα αντίστοιχα κονδύλια;
- Έχουν προβλεφθεί τα ανάλογα κονδύλια για τον αντίστοιχο εξοπλισμό υποστηρικτικών ηλεκτρονικών μηχανημάτων σε κάθε αίθουσα; (video projector, μια αξιοπρεπής οθόνη, σκίαστρα στα παράθυρα, ψηφιακή κάμερα, διαδραστικός πίνακας, κατάλληλη επίπλωση)

Γ. Μια πρόταση για την «ψηφιακή τάξη» Α΄ Γυμνασίου (2009-2010)

Θεωρούμε ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, με τη σωστή χρήση, μπορεί να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό εργαλείο στη διαδικασία της μάθησης. Στην αντίθετη όμως περίπτωση υπάρχει η πιθανότητα να δημιουργηθούν νέα προβλήματα ή να ενισχυθούν παλιές κακές πρακτικές. Για να αποφύγουμε λοιπόν τις αρνητικές συνέπειες και για να μην μετατραπεί ο προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής σε ένα «ακριβό μολύβι» που θα έχουν στα χέρια τους οι μαθητές/τριες καταθέτουμε τις προτάσεις μας για την «ψηφιακή τάξη Α΄ Γυμνασίου» (σχολική χρονιά 2009-2010). Πρόκειται για προτάσεις που αποσκοπούν στο να βοηθήσουν τη Διοίκηση, τους/ις εκπαιδευτικούς και τους/ις μαθητές/τριες που θα πάρουν στα χέρια τους φορητούς. Μόνο του το Έργο που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να φέρει σε πέρας αυτό το πολυσύνθετο καθήκον.

- i. Η σχολική χρονιά να έχει χαρακτήρα αποκλειστικά πιλοτικό – πειραματικό και να μη γίνονται απλά κινήσεις για εντυπωσιασμό, χωρίς πραγματική ουσία και αποτέλεσμα.
- ii. Σε κάθε Νομό να συστηθούν άμεσα «Ομάδες» που θα αναλάβουν την παρακολούθηση και την επιμόρφωση Σχολικών Συμβούλων και εκπαιδευτικών της Α΄ Γυμνασίου στην περιοχή τους. Αυτές μπορεί να αποτελέσουν, σε κάθε νομό, τον πρώτο πυρήνα για τη Δημιουργία «Κέντρου Υποστήριξης της Εκπαιδευτικής Κοινότητας» (όπως το περιγράφουμε σε προηγούμενη παρέμβασή μας).
- iii. Το ΥΠΕΠΘ να δημοσιοποιήσει όσο γίνεται πιο γρήγορα όλο το απαραίτητο παιδαγωγικό υλικό, πέρα από τα διαθέσιμα λογισμικά και τα βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν τη διδασκαλία στην Α΄ τάξη Γυμνασίου να αξιοποιήσουν τους φορητούς.
- iv. Να δοθεί από το ΥΠΕΠΘ ιδιαίτερη φροντίδα για την Τεχνική υποστήριξη των σχολείων και την κατάλληλη διαμόρφωση των αιθουσών.

Με το σωστό σχεδιασμό και τη συνεχή υποστήριξη, πιστεύουμε ότι θα μπορέσει ο φορητός υπολογιστής να λειτουργήσει ως εργαλείο στην προσπάθεια αναβάθμισης της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας και να γίνει η αφορμή για τις αλλαγές που χρειάζεται το σημερινό σχολείο.

10 Οκτωβρίου 2009

Για το Δ.Σ. του e-Δικτύου

Η Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

Κατερίνα Γλέζου

Νίκος Τζιμόπουλος